

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum liceat eis vestime[n]ta cæteris viliora gestare? 6

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

gis diuinæ non prohibetur alicui mendicare. Sed prohibetur diuitibus, ne tam tenaces sint, vt propter hoc aliqui egestate mendicare cogantur. Lex autem ciuilibis imponit pœnam validis mendicantibus, qui non propter vilitatem vel necessitatem mendicant.

Ad quartum dicendum, quod duplex est turpitudod: vna inhonestatis, alia exterioris defectus: sicut turpe est homini esse infirmum vel pauperem. Et talis turpitudod mendicitatis non pertinet ad culpam: sed ad humilitatem pertinere potest, vt dictum est.

in co. ar.

Ad quintum dicendum, quod prædicantibus ex debito debetur victus ab his quibus prædicant. Si tamen non quasi sibi debitum, sed quasi gratis dandum mendicando petere velint, ad maiorem humilitatem pertinet.

ARTIC. VI.

Vtrum liceat religiosis vilioribus vestibus uti, quam ceteri vtuntur?

899

Opu. 19. c. 8.

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod non liceat religiosis, vilioribus vestibus uti, quam ceteris: quia secundum Apostolum 1. ad Thesal. vlt. Ab omni specie mala abstinere debemus. Sed vilitas vestium habet speciem mali. Dicit enim Dominus Matth. 7. Attedite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ouium. Et super illud Apoc. 6. Ecce equus pallidus, &c. dicitur in glossa. Videns diabolus nec per apertas hæreses se posse proficere, præmittit falsos fratres, qui sub habitu religionis obtinent naturam & rufi equi, & nigri, peruertendo fidem. Ergo videtur, quod religiosi non debeant vilibus vestibus uti.

gl. or. ib.

¶ 2. Præterea, Hieronymus dicit ad Nepotianum, Vestes pullas (id est nigras,) æquè deuita vt candidas. Ornatus vt sordes pari modo fugiendi sunt: quia alterum delicias, alterum gloriam redolet. Ergo videtur, quod cum inanis gloria sic grauius peccatum quam delicia: um vltus, quod religiosi qui debent ad perfectionem tendere, magis debent vitare vestes viles, quam pretiosas.

Post me.

epi. in: sp.

Petis à

me Nepo

tianc. s. 1

¶ 3. Præ-

¶ 3 Præterea, Religiosi maxime intendere debent operibus penitentiae. Sed in operibus penitentiae non est utendum exterioribus signis tristitiae, sed magis iactantiae signis. Dicit enim Dominus Matth. 6. Cum ieiunatis, nolite fieri sicut hypocritæ, tristes. Et postea subdit, Tu autem cum ieiunas, unge caput tuum, & faciem tuam laua. Quod exponens † August. in lib. de sermone Domini in monte, dicit, In hoc capitulo maxime aduertendum est non in solo rerum corporearum nitore atque pompa, sed etiam in ipsis foribus leuosis esse posse iactantiam, & eo periculosiore, quod sub nomine seruitutis Dei decipit. Ergo videtur, quod religiosi non debeant vilioribus vestibus indui.

*l. 2. c. 19.
in me. 1. 4.*

SED contra est, quod ad Heb. 11. Apostolus dicit Circuierunt in melotis, in pellibus caprinis. gloss. ut Helias & alij. Et in † Decret. 21. quæst. 4. dicitur, inuenti fuerint deridentes eos, qui vilibus & religiosi vestibus amicti sunt, corrigantur. Priscus enim temporibus omnis sacratus vir cum mediocri aut vilis veste conuersabatur.

*gl. interl.
ibid.*

*† 21. q. 4.
c. Omnis
sacra.
in med.
l. 3. c. 12.
so. 30.*

RESPONDEO dicendum, quod sicut † Augustinus dicit in tertio de Doctrina Christiana, in omnibus exterioribus rebus non usus rerum, sed libido vitæ in culpa est. Ad quam discernendam attendendum est quod habitus vilis & incultus dupliciter potest considerari. Vno modo, prout est signum quoddam dispositionis vel status humani: quia ut dicitur Ecclesiæ decimonono, Amictus hominis enuntiat de illo. Et secundum hoc vilitas habitus est quandoque signum tristitiæ. Vnde & homines in tristitia existentes induunt vilioribus vestibus vti: sicut e conuerso in tempore solemnitatis & gaudij videntur cultioribus vestimentis. Vnde & penitentes vilibus vestibus vtuntur, ut patet Ionæ tertio de Rege, qui indutus est sacco, &

*De viuendi forma
inter pri.
q. me. 8.*

tertij Regum vigesimoprimum de Achab, qui operuit cilicio carnem suam. Quandoque verò est signum contemptus diuitiarum & mundani fastus. Vnde Hieronymus dicit ad Rusticum monachum, Sordide vestes,

stes, candidæ mentis indicia sunt: vilis tunica contemptum seculi probat; ira duntaxat ne animus tumeat, ne habitus sermoque dissentiant. Et secundum utrumque horum competit religiosi vilitas vestium: quia religio est status pœnitentiæ & contemptus mundanæ gloriæ. Sed quod aliquis velit hoc aliis significare, contingit propter tria. Vno modo, ad sui humiliationem. Sicut enim ex splendore vestium animus hominis eleuatur, ita ex humilitate vestium humiliatur. Vnde de Achab, qui carnem suam cilicio induit, dixit Dominus ad Heliam, Nonne vidiisti Achab humiliatum coram me? ut habetur tertij Regum vigesimoprimo. Alio modo, propter exemplum aliorum. Vnde super illud Mathæi tertio, Habebat vestimentum de pilis camelorum, &c. dicit glossa*. Qui pœnitentiam prædicat, habitum pœnitentiæ præterdit. Tertio modo, propter inanem gloriam: sicut* Aug. dicit, quod in ipsis sordibus luctuosus potest esse iactantia. Duobus ergo primis modis laudabile est abiectis vestibus uti; tertio verò modo, est vitiosum. Alio autem modo, potest considerari habitus vilis & incultus, secundum quod procedit ex avaritia, vel ex negligentia: & sic etiam ad vitium pertinet.

Ad primum ergo dicendum, quod vilitas vestium de se non habet speciem mali, imò potius speciem boni, scilicet contemptus mundanæ gloriæ. Et inde est quod mali sub vilitate vestium suam malitiam occultant. Vnde* Aug. dicit in lib. de sermone Domini in monte, quod non ideo debent oues odisse vestimentum suum, quia plerumque illo se occultant lupi.

Ad secundum dicendum, quod Hieronymus ibi loquitur de vestibus vilibus, quæ deferuntur propter humanam gloriam.

Ad tertium dicendum, quod secundum doctrinam Domini, in operibus sanctitatis nihil homines facere debet propter apparentiam. Quod præcipue contingit quando aliquis aliquid nouum facit. Vnde* Chrys. dicit super Math. Orans nihil nouum faciat quod

glos. ord.
ibid. ex
Hier.
lib. 2. de
ser. Dom.
in monte
cap. 19 a
med. to. 4

li. 2. c. 38.
cir. med.
to. 4.

ho. 19. in
Math. a
me. 1. 2.

Sec. Sec. vol. iij.

Y y aspi-

aspiciant homines, vel clamando, vel pectus percutiendo, vel manus expandendo; quia scilicet ex ipsa nouitate homines reddunt intentos ad considerandum. Nec tamen omnis nouitas intentos faciens homines ad considerandum, reprehensibilis est. Potest enim & benè & malè fieri. Vnde * August. dicit in lib. de ferm. Domini in monte, quòd qui in professione Christianitatis inuitato squalore ac sordibus intentos in se oculos hominum facit, cum id voluntate faciat, nõ necessitate patiatur: cæteris eius operibus potest cognosci vtrum hoc contemptu superflui cultus, an ambitione aliqua faciat. Maximè autem videntur hoc non ex ambitione facere religiosi, qui habitum vilem deferunt, quasi signum suæ professionis, qua contemptum mundi profitentur.

QVÆST. CLXXXVIII.

De Religionum varietate, in cõto articulos diuisa.

Deinde considerandum est de differentia religionum.

¶ Et circa hoc quærentur octo.

- ¶ Primo, vtrum sint diuersæ religiones, vel vna tantum?
- ¶ Secundo, vtrum aliqua religio institui possit ad opera vitæ actiue?
- ¶ Tertio, vtrum aliqua religio possit ordinari ad solitandum?
- ¶ Quarto, vtrum possit institui aliqua religio ad predicandum, & huiusmodi opera exercenda?
- ¶ Quinto, vtrum possit aliqua religio institui ad studium scientiæ?
- ¶ Sexto, vtrum religio quæ ordinatur ad vitam contemplatiuam, sit potior ea, quæ ordinatur ad vitam actiuam?
- ¶ Septimo, vtrum habere aliquid in communi, diminuat de perfectione religionis?
- ¶ Octauo, vtrum religio solitariorum sit præferenda religioni in societate viuentiũ?